

Naczynia

i przedmioty

liturgiczne

Kielich

Kielich należy do przedmiotów koniecznych do sprawowania Mszy św., które powinny być otaczane szczególnym szacunkiem, gdyż w nim po konsekracji znajduje się Krew Pańska. Wymaga się, żeby był on wykonany ze szlachetnego metalu, który nie podlegałby korozji i przynajmniej od wewnątrz powinien być pozłocony.

Patena

Patena jest naczyniem, na którym podczas Mszy św. umieszcza się hostię do konsekracji, a następnie łamie się Chleb Eucharystyczny. Pierwotnie miała ona kształt miski, dziś kształtem przypomina zwykle mały płaski talerzyk. Bywają jednak głębsze pateny, w których można obok hostii dla celebransa umieścić komunikanty dla wiernych – jest to piękny symbol przypominający, że cały Lud Boży spożywa z jednego chleba.

Pateną nazywa się “tackę”, którą ministrant trzyma podczas udzielania Komunii św., która ma uchronić, by Ciało Pańskie nie upadło na ziemię.

Puszka lub cyborium

Puszka (ciborium) jest naczyniem do przechowywania Chleba Eucharystycznego. Pierwotnie była okrągłym lub kwadratowym pudełkiem, a w średniowieczu przybrała kształt przykrywanego kielicha.

Ampułki i łyżeczka

Ampułki są używanymi począwszy od starożytności naczyniami kształtem przypominającym dzbanuszki, w których w czasie ofiarowania przynosi się wino i wodę. Zwykle umieszcza się je na szklanej lub metalowej tacy.

Aby wlać kroplę wody do kielicha używa się niekiedy łyżeczki.

Monstrancja

Monstrancja jest naczyniem liturgicznym stosunkowo młodym, bo

w Kościele pojawiło się dopiero w XIV w. wraz z rozwojem kultu Eucharystii.

W monstrancji wystawia się Ciało Chrystusa do adoracji. Zwykle jest bogato zdobiona.

Kustodia i melchizedek

Kustodia jest naczyniem liturgicznym, w którym przechowuje się zakonsekrowaną Hostię celem umieszczenia jej w monstrancji podczas wystawienia Najświętszego Sakramentu.

Melchizedek jest to specjalny, wyjmowany uchwyt za pomocą którego hostię można odpowiednio umocować w kustodii lub w monstrancji.

Trybularz

Trybularz to naczynie służące do wykonywania okadzenia podczas liturgii. Jest wykorzystywany przede wszystkim podczas adoracji Najświętszego Sakramentu, podczas uroczystych Eucharystii. Inną nazwą trybularza jest kadzielnica. W trybularzu znajdują się węgielki, które kapłan posypuje kadzidłem.

Łódka

Łódka (nawikula) –
naczynie liturgiczne,
które używa się do
przechowywania mirry
(kadzidła).
W czasie liturgii służy
do przenoszenia
i zasypywania kadzidła.

Gong

Sprzęt składający się z dźwięczącej przy uderzeniu tarczy lub kilku tarczy i pałeczki. Używany jest na Mszy świętej do uderzania podczas, gdy kapłan ukazuje Ciało i Krew Pańską (przeistoczenie).

Dzwonki ołtarzowe

Pojawiły się w liturgii w wieku XIII, zwracając uwagę wiernych na zmianę postawy liturgicznej, zwołując lud i wielbiąc dźwiękiem Boga.

Kociołek

Kociołek – jest to naczynie liturgiczne, które z zewnątrz wygląda jak wiaderko, posiada metalowy uchwyt. W czasie liturgii służy do przenoszenia wody święconej podczas obrzędu aspersioni.

Kropidło

Kropidło – jest to przedmiot liturgiczny służący do obrzędu aspersioni. Niejako wyróżniamy dwa rodzaje kropideł. Pierwsze z nich składa się z uchwyty, na którego końcu znajduje się metalowa kula z małymi otworkami. W środku znajduje się gąbka nasączona wodą święconą. Ten rodzaj kropidła stosuje się np. podczas wizyty duszpasterskiej. Drugi rodzaj posiada na końcu zamiast kuli, włosie. Drugi rodzaj kropidła częściej występuje podczas pokropienia wiernych w kościele.

Vasculum

Vasculum to stojące na ogół blisko tabernakulum wypełnione wodą naczynie, w którym kapłan dokonuje tzw. ablucji palców po zakończeniu rozdzielania Komunii świętej.

Pyxis

Pyxis jest niewielkim naczyniem służącym do przechowywania i przenoszenia (np. do chorych) Chleba Eucharystycznego.

Bursa

Bursa - “torebka”,
w której zanosi się,
umieszczony
w odpowiednim
naczyniu i korporale,
Najświętszy
Sakrament, np. do
chorych.

Lawatarz

Lawaterz jest naczyniem używanym do obmycia rąk podczas ofiarowania (lavabo). Niestety jest dość rzadko używany w liturgii – często jego funkcję pełni ampułka z wodą. Składa się on z dwóch części: naczynia na wodę (w kształcie dzbanka) i tacy, na którą spływa woda.

Koniec

Pomoc Duchowa

www.adonai.pl